

LITERATURA

1. Stingeni L, Bianchi L, Antonelli E, et al. DADA – Dupilumab for Atopic Dermatitis of the Adolescence Study Group. Moderate-to-severe atopic dermatitis in adolescents treated with dupilumab: A multicentre Italian real-world experience. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2022;36(8):1292-1299. doi: 10.1111/jdv.18141. Epub 2022 Apr 22. PMID: 35412683; PMCID: PMC9542087.
2. Xie QW, Dai X, Tang X, Chan CHY, Chan CLW. Risk of Mental Disorders in Children and Adolescents With Atopic Dermatitis: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Front Psychol*. 2019;10:1773. doi: 10.3389/fpsyg.2019.01773. PMID: 31447731; PMCID: PMC6691144.
3. Bawany F, Northcott CA, Beck LA, Pigeon WR. Sleep Disturbances and Atopic Dermatitis: Relationships, Methods for Assessment, and Therapies. *J Allergy Clin Immunol Pract*. 2021;9(4):1488-1500. doi: 10.1016/j.jaip.2020.12.007. Epub 2020 Dec 13. PMID: 33321263; PMCID: PMC9026738.
4. Manjunath J, Silverberg JI. Association between atopic dermatitis and headaches throughout childhood and adolescence—A longitudinal birth cohort study. *Pediatr Dermatol*. 2021;38(4):780-786. doi: 10.1111/pde.14607. Epub 2021 Apr 30. PMID: 33931896.
5. Silverberg JI. Association between childhood eczema and headaches: An analysis of 19 US population-based studies. *J Allergy Clin Immunol*. 2016;137(2):492-499.e5. doi: 10.1016/j.jaci.2015.07.020. Epub 2015 Aug 29. PMID: 26329510; PMCID: PMC5216169.
6. Teixeira C, Garcia MJ, Freitas A, Silva H. Impact of Atopic Dermatitis on the Mental Health of Adolescents – Literature Review. *Med. Sci. Forum* 2022, 16, 8. <https://doi.org/10.3390/msf2022016008>.
7. Mesjasz A, Zawadzka M, Chałubiński M, Trzeciak M. Is Atopic Dermatitis Only a Skin Disease? *Int. J. Mol. Sci.* 2023;24:837. <https://doi.org/10.3390/ijms24010837>
8. Siafaka V, Zioga A, Evrenoglou T, et al. Illness perceptions and quality of life in families with child with atopic dermatitis. *Allergol Immunopathol (Madr)*. 2020;48(6):603-611. doi: 10.1016/j.aller.2020.03.003. Epub 2020 May 20. PMID: 32446783.
9. Tsuge M, Ikeda M, Matsumoto N, et al. Current Insights into Atopic March. *Children (Basel)*. 2021;8(11):1067. doi: 10.3390/children8111067. PMID: 34828780; PMCID: PMC8620020.
10. Thyssen JP, Halling AS, Schmid-Grendelmeier P, et al. Comorbidities of atopic dermatitis—what does the evidence say? *J Allergy Clin Immunol*. 2023;S0091-6749(22)01653-0. doi: 10.1016/j.jaci.2022.12.002. Epub ahead of print. PMID: 36621338.
11. Ezzedine K, Shourick J, Merhand S, et al. Impact of Atopic Dermatitis in Adolescents and their Parents: A French Study. *Acta Derm Venereol*. 2020;100(17):adv00294. doi: 10.2340/00015555-3653. PMID: 33021321; PMCID: PMC9274931.
12. Fishbein AB, Cheng BT, Tilley CC, et al. Sleep Disturbance in School-Aged Children with Atopic Dermatitis: Prevalence and Severity in a Cross-Sectional Sample. *J Allergy Clin Immunol Pract*. 2021;9(8):3120-3129.e3. doi: 10.1016/j.jaip.2021.04.064. Epub 2021 May 12. PMID: 33991704; PMCID: PMC8355069.
13. Fasseeh AN, Elezbawy B, Korra N, et al. Burden of Atopic Dermatitis in Adults and Adolescents: a Systematic Literature Review. *Dermatol Ther (Heidelb)* 12, 2653–2668 (2022). <https://doi.org/10.1007/s13555-022-00819-6>.
14. Blauvelt A, Guttman-Yassky E, Paller AS, et al. Long-Term Efficacy and Safety of Dupilumab in Adolescents with Moderate-to-Severe Atopic Dermatitis: Results Through Week 52 from a Phase III Open-Label Extension Trial (LIBERTY AD PED-OLE). *Am J Clin Dermatol*. 2022;23(3):365-383. doi: 10.1007/s40257-022-00683-2. Epub 2022 May 14. PMID: 35567671; PMCID: PMC9142443.

KNIŽNÍ NOVINKA

Marta Olejárová, Mária Filková

REVMATOIDNÍ ARTRITIDA – MODERNĚ

Revmatoidní artritida (RA) je chronické zánětlivé onemocnění kloubů autoimunitního původu. Díky své vysoké prevalenci, zdravotní závažnosti i společensko-ekonomickým dopadům jde o jednu ze stěžejních diagnóz oboru revmatologie i moderní medicíny jako takové. Intenzivní výzkum významně posunul pochopení podstaty této nemoci a odhalil intenzivní imunologické změny, k nimž dochází měsíce až roky před vypuknutím nemoci, proto jsme v posledních třech dekáдах byli svědky epochálního objevu biologické léčby, která se během relativně krátké doby stala běžnou rutinní praxí. Trvale je vyvíjen tlak na časnou diagnostiku RA, která se postupně posouvá do velmi raných stadií nemoci, kdy je šance na úspěšnou léčbu nejvyšší. Díky tomu všemu ztrácí revmatoidní artritida pomalu svůj status nebezpečného devastujícího onemocnění a prognóza revmatoidní artritidy je v éře moderní revmatologie nesrovnatelně lepší, než tomu bylo před několika málo desítkami let. Přesto ji však musíme chápat jako závažné onemocnění, jehož léčba vyžaduje prakticky celoživotní specializovanou péči, náročnou na erudici lékaře, čas a trpělivost.

Kniha z pera jedné z nejznámějších českých expertek v oboru revmatologie, MUDr. Marty Olejárové, CSc., a specialistky na problematiku preklinického stadia RA MUDr. Márie Filkové, Ph.D., se vyznačuje moderním konceptem zaměřeným na potřeby komplexní péče o toto onemocnění v běžné klinické praxi. Je určena především revmatologům, praktickým lékařům či internistům, vhodná je i pro ortopedy, lékaře rehabilitačních oborů či dermatology.

Maxdorf 2023, 304 str., edice Jessenius, ISBN: 978-80-7345-751-8, Cena: 795 Kč, Formát: 154×230mm, pevná

Maxdorf, s. r. o., Na Šejdru 247/6a, 142 00 Praha 4, tel.: 241 011 681–9, fax: 241 710 245, www.maxdorf.cz, e-mail: info@maxdorf.cz